

शुद्धोधन गाउँपालिकाको यस गरिमामय गाउँसभामा आ.व. २०७६।०७७ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरव महशुस गरेको छु । राज्यको पुनः संरचना पश्चात जनताले देख्ने र अनुभूति गर्न सक्ने स्थानीय सरकारको रूपमा हामी निर्वाचित भएपछि दुईवटा आ.व.को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा पुग्नै लागेको अवस्थामा विकास र उन्नतिको लागि सकृय रूपमा अगाडि बढ्दै प्रभावकारी रूपमा दैनिक सेवा प्रवाह र विकास पथमा लाग्नु भएका सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरु राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरु लगायत विकासका सरोकारवाला सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । लोकतान्त्रिक गणतन्त्र एवं स्वतन्त्रताको लागि विभिन्न आन्दोलनका क्रममा जीवन आहुति दिनुहुने शहीदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दछु ।

अध्यक्ष एवं सदस्य महानुभावहरु

आ.व. २०७६।०७७ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका सैद्धान्तिक आधारहरु यस प्रकार रहेका छन् ।

- नेपालको संविधान, २०७२
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- संघीय तथा प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रमहरु
- स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन तथा निर्देशनहरु
- वडा भेलाबाट प्राप्त योजनाहरु
- राजनीतिक दल, विषयगत शाखाहरु, निजि क्षेत्र तथा नागरिक समाजबाट प्राप्त सुझावहरु
- विषयगत समितिहरुको सुझावहरु
- राजश्व परामर्श समितिको सुझाव
- संघीय र प्रदेश सरकारको आ.व. २०७६।०७७ को बजेट वक्तव्य
- सभाका सदस्यहरुका राय सुझावहरु
- शुद्धोधन गाउँपालिकाको एकिकृत विकास योजनाको प्रारम्भिक प्रतिवेदन
- स्थानीय तहको योजना बार्षिक बजेट दिग्दर्शन, २०७४
- स्थानीय तहका विभिन्न कानूनहरु
- समय समयमा व्यक्त प्रतिबद्धताहरु

आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा गाउँपालिकामा सञ्चालन हुने प्रमुख नीति तथा कार्यक्रमहरु निम्नानुसार हुनेछन् ।

१) आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. “कृषिलाई आर्थिक विकासको प्रमुख आधार मान्दै ब्यवसायिक कृषि पेशा अवलम्बन गरौं आत्म निर्भर बनौं ” भन्ने उद्देश्यका साथ कृषिलाई ब्यवसायिकरण तथा बजारिकरण गर्न अभिप्रेरित गरिने छ । अर्गानिक खेति गर्नेलाइ प्रोत्साहन गर्दै जैविक मल प्रयोगलाइ बढावा दिदै खेति योग्य जमिन बांझो राख्न नपाउने नीति अनुसरण गरिने छ ।

२. गाउँपालिकालाई दुध,अण्डा र मासुमा आत्मनिर्भर बनाउन ब्यवसायिक पशु पंक्षी पालक कृषकलाई प्रोत्साहन गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।

३. पशु बाट मानिसमा सर्ने रोगहरु फैलिन नदिन सचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४. घाँसमा आधारित पशुपालन गरि उत्पादन लागत कमगर्न “घाँस विकास” कार्यक्रमलाई जोड दिइनेछ ।

५. यस गाउँपालिका भरिका कृषकहरुले पालन गर्दै आएका सबै पशुहरुमा खोप कार्यक्रम संचालन गरि “पूर्ण पशु खोप यूक्त ”गाउँपालिका बनाउन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

६. किसानलाई ब्यवसायिक बनाउन तालिम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

७. एक वडा एक उत्पादन कार्यक्रमलाई जोड दिइनेछ ।

८. पशु स्वास्थ्य,बाभोपना न्युनिकरण तथा रेविज रोग नियन्त्रण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

९. पशु नश्लसुधार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।

१०. पशु तथा कृषि विमा कार्यक्रमलाई अभू प्रभावकारी बनाउन सचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

११. मासु तथा दुग्ध पसल संचालन तथा सुधारमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।

१२. कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा लगानि बृद्धिगर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।

१३. कृषि तथा पशुपालन गर्ने युवा कृषकलाई प्रोत्साहन गर्ने निति ल्याइने छ ।

१४. उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रमलाई क्रमस लागुगर्दै लगिनेछ ।

१५. कृषि तथा पशुसेवाका प्राविधिकहरुलाई क्रमस वडा वडामा पठाई कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।

१६. कृषि उत्पादनको बजार व्यवस्था मिलाउन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१७. तरकारीमा विषादी न्युनिकरण गर्न कार्ययोजना बनाई कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१८. पशुपंक्षी पालन, तरकारी, तथा फलफुल उत्पादन कार्यक्रमलाई व्यवस्थित बनाउन अनुदानका कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
१९. व्यवसायिक तरकारि, फलफुल, मौरी, च्याउ तथा पशुपालन गर्न प्रोत्साहन गर्ने निति ल्याइने छ ।
२०. कृषि संकलन केन्द्रको व्यवस्था गरिने छ ।
२१. सिचाई अभाव भएका खेती योग्य जग्गाहरुमा सिचाईको व्यवस्था गरिनेछ । सो को लागी दर्तावाला कृषक समूह सहितको व्यवस्था गरिने छ ।
२२. जैविक खेती गर्ने किसानलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२३. वाली उत्पादनमा बृद्धि ल्याउन माटो परिक्षण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२४. एक घर २ फलफुल कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२५. सिजन अनुसार ५० प्रतिशत अनुदानमा तरकारि, च्याउ तथा विभिन्न वालिहरुको विउ उपलब्ध गराइने छ ।
२६. आकस्मीक बालि संरक्षण कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
२७. फुलखेती गर्ने कृषकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- २८- ड्रिप टयूवेलको डिमाण्ड चार्ज भुक्तानी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- २९- सहकारीको विकास र विस्तर गर्न गाउँपालिकाले सहजिकरण गर्ने छ । सहकारी संस्थाहरुको प्रभावकारी नियमन गरिने छ र उद्देश्य अनुरूप संचालन गर्न प्रेरित गरि सहकारीलाई आर्थिक विकासको प्रमुख आधार मानिने छ ।
- ३०- स्थानीय सामाजिक विकास कोषद्वारा संचालित सामुदायिक विकास कोष कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिने छ ।
- ३१- उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रको विकास, विस्तार र संचालनमा सहज वातावरण सृजना गर्दै स्थानीय जनताले आय आर्जन गर्ने अवसर सृजना गर्ने तर्फ जोड दिइनेछ ।
- ३२- स्थानीय लोक संस्कृतिको विकास गर्दै आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुलाई आकर्षण गर्न होमस्टे संचालन गर्न जागरुक हुने समुदायलाई सहयोग गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका पुरातत्विक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, धार्मिक, पर्यटकिय निधीहरुको पहिचान, संरक्षण र प्रवर्धन गर्दै जाने नीति लिइने छ ।

२) सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

शिक्षा

३३. “गुणस्तरीय शिक्षा शुद्धोधनको प्रतिबद्धता” भन्ने मुल धेय सहित सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा अनिवार्य पठाउँ,सिकाउँ र टीकाउँ भन्ने अभियानका साथ सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर बृद्धिका लागि आवश्यक कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । शैक्षिक तथा व्यवस्थापकिय पक्षमा सुधारका लागि प्रधानाध्यापक, सहायक प्रधानाध्यापक तथा सहयोगी कर्मचारीहरुको विद्यालय बिहान ९ बजेदेखि साँझ ५ बजे सम्म समय बृद्धि गरी आवश्यक प्रोत्साहन गरिनेछ । कार्य सम्पादन राम्रो देखिएका शिक्षकहरुलाई पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३४. विद्यालयका प्रधानाध्यापक वा अन्य शिक्षकहरु विद्यालय समय भित्र शैक्षिक कार्यक्रम (क्रियाकलाप) तथा गतिविधि बाहेक अन्य प्रकृतिका बैठक,कार्यक्रम वा क्रियाकलापमा सहभागी हुने परिपाटीको अन्त्य गरिनेछ ।

३५. प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षालाई थप व्यवस्थित गरी सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

३६. सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दी र अनुपातका आधारमा शिक्षक व्यवस्थापन कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

३७. सबै सामुदायिक विद्यालयमा सूचना तथा संचार प्रविधिको व्यवस्थापन गरी शिक्षामा प्रविधि मैत्री वातावरण सृजना गरिनेछ ।

३८. सबै सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरुमा नागरिक बडापत्रको व्यवस्था गरिनेछ ।

३९. प्राविधिक शिक्षाको बिस्तार गरी क्रमशः गाउँपालिका भित्रका सबै वडाहरुको पहुचमा पुर्याइनेछ ।

४०. गाउँपालिका भित्र संचालित सबै सामुदायिक विद्यालयहरुमा तोकिए बमोजिमको रंगरोगन लगाइनेछ । सबै संस्थागत विद्यालयहरुले समेत ३ वर्ष भित्र तोकिए बमोजिमको रंगिन कक्षा कोठा एवं सिकाइ वातावरण तयार गर्नुपर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

४१. सबै सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक एवं शिक्षक कर्मचारीहरुको क्षमता बृद्धिका लागि आवश्यक कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४२. आधारभूत शिक्षा ,माध्यमिक शिक्षा तथा माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षामा (८,१०,१२) सर्वोत्कृष्ट नतिजा प्राप्त गर्ने सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका १/१ जना छात्र ,छात्राहरुलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरिनेछ ।

४३. विद्यालयमा नियमित उपस्थित नहुने , कक्षा छाडने ,कक्षा दोहोराउने तथा विद्यालय छाडने जस्ता शैक्षिक क्षति न्यूनिकरण गर्न सबै विद्यार्थी नियमित विद्यालय आउने वातावरण सृजना गर्नुका साथै शैक्षिक सुधारका लागि अभिभावक शिक्षा कार्यक्रमलाई समेत बिषेश जोड दिइनेछ ।

४४. बाल बालिकामा अन्तरनिहित क्षमताको प्रस्फुटन गराइ प्रतिभाको खोजी तथा पहिचान गरी थप प्रोसाहन गर्नको लागि विद्यालय तथा गाउँपालिका स्तरमा विभिन्न विधामा अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।

४५. विद्यालय शान्ति क्षेत्र घोषणा कार्यक्रमलाई सबै टोल विकास संस्था, वडा र सम्बन्धित सरोकारवालाहरुसँग समन्वय गरी विद्यालय तहसम्म कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४६. संस्थागत विद्यालयको स्थापना, अनुमति तथा कक्षोन्नति प्रकृत्यालाई ब्यवस्थित गर्न आवश्यक कार्यनीति तथा मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४७. संस्थागत विद्यालयहरुले एक शैक्षिक सत्रमा लागु गरेका पाठ्य पुस्तक (प्रकाशन) कम्तिमा २ बर्षसम्म निरन्तर रुपमा लागु गर्नुपर्ने ब्यवस्था कायम गरिनेछ ।

४८. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालित सबै विद्यालयहरुमा एकरूपता हुने गरी प्राथमिक तह र आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा गाउँपालिका स्तरमा संचालन तथा ब्यवस्थापन गरिनेछ ।

४९. विद्यालय खुल्ने तर कक्षा संचालन नभएका दिनमा शिक्षक कर्मचारीहरुले विद्यालय समयमा आवश्यक शैक्षिक योजना तयार गरी रचनात्मक कार्यमा संलग्न हुने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

५०. युवा तथा खेलकुद विकास कार्यक्रमलाई योजनाबद्ध रुपमा क्रमशः ब्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।

५१. सबै विद्यालयहरुलाई आफ्नो विद्यालयका सबै प्रकृतिका अभिलेखहरुलाई ब्यवस्थित रुपले संरक्षण तथा ब्यवस्थापन गर्न थप जिम्मेवार बनाइनेछ ।

५२. सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरुबाट संचालन हुदै आएका सीपमूलक र आयमूलक तालिमलाई थप ब्यवस्थित र परिमार्जन गर्दै सम्बन्धित सरोकारवाला संस्थाहरुसँग समन्वय गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

५३. विद्यालयको समग्र शैक्षिक उपलब्धि र विषयगत सिकाइ उपलब्धि बृद्धि गर्ने सम्बन्धमा सबै सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यपकहरुले गाउँपालिका शिक्षा शाखासँग र सबै विषयगत शिक्षकहरुले प्रधानाध्यापकसँग कार्य सम्पादन करार गरी गराइ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

५४. विद्यालयमा संचालन हुने सबै आवधिक परीक्षाको नतिजा प्रकाशन पछि विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, प्रधानाध्यापक, विषयगत शिक्षक, शिक्षा शाखा तथा सामाजिक विकास समिति बिच प्राप्त सिकाइ उपलब्धि सम्बन्धमा छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।

५५. विभिन्न प्रकृतिका अपांगता (फरक क्षमता) भएका बाल बालिकाहरुको प्रतिभा प्रस्फुटन हुने गरी विभिन्न प्रकारका खेलकुद कार्यक्रमलाई नियमित रुपमा संचालन हुने परिपाटीको थालनी गरिनेछ ।

५६. विद्यालयको भौतिक संरचना निर्माण र मर्मत कार्यका लागि विद्यालय सुधार योजनाका आधारमा व्यवस्था गरिने छ ।

५७. निर्धारित मापदण्ड नपुगेका संस्थागत विद्यालयको संरचनाहरुको सुधार गर्दै लगिने छ ।

विद्यार्थी शिक्षक अनुपातको आधारमा कम विद्यार्थी भएका विद्यालयबाट बढी विद्यार्थी भएका विद्यालयमा शिक्षक व्यवस्थापन गरी पढनपाठन प्रभावकारी बनाउने नीति अबलम्बन गरिने छ ।

५८. यस गाउँपालिकामा रहेको बहुमुखी क्याम्पसको शैक्षिक वातावरण ब्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाले सहजिकरण गर्ने नीति अबलम्बन गरिने छ ।

५९. अस्थायी तथा करारमा शिक्षक भर्ना गर्ने प्रकृत्यालाई स्वच्छ प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट योग्यता प्रणाली कायम राख्ने नीति कडाईका साथ अबलम्बन गरिने छ ।

६०. बालबालिकाको प्रतिभा प्रस्फुटनका लागि शैक्षिक महोत्सव संचालन गरिने छ ।

महिला बालबालिका, जेष्ठ नागरिक

६१. बालबालिका, किशोर किशोरीहरुको क्षमता विकास गर्न विभिन्न कार्यक्रम गर्ने नीति अबलम्बन गरिने छ ।

६२. महिला बालबालिका ,जेष्ठ नागरिक, फरक क्षमता भएका ब्यक्ति, पछाडि परेका ब्यक्तिहरुलाई विकासको मुल प्रवाहमा ल्याउन बिषेश नीति अबलम्बन गरिने छ ।

६३. लक्षितवर्गका कार्यक्रमलाई सीपमुलक र उत्पादनमुलक हुने गरी लागु गरिने छ ।

६४. महिला लक्षित कार्यक्रमहरु बढी प्रभावकारी बनाउन उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा अनुगमन, मुल्याङ्कन गरिने नीति अनुसरण गरिने छ ।

स्वास्थ्य

६५. सबिधानले ब्यवस्था गरेको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा सबै जनताको पहुँचमा पुर्याउने निति अबलम्बन गरिने छ ।

६६. गाउँपालिका भित्र गुणस्तरिय निदानात्मक तथा उपचारात्मक सेवाको शुनिश्चत्ताको लागि कम्तिमा १५ सैया सम्मको अस्पताल स्थापना तथा संचालन गर्न संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकार संग अनुरोध गरिने छ र गाउँपालिकाले उचित वातावरण सृजना गर्ने छ ।

६७. रोग लाग्नु भन्दा रोगको बाटो छेक्नु उत्तम हुने हुदा जनताको स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न आयुर्वेद, प्राकृतिक चिकित्सा, योग चिकित्सा, जीवनशैली परिवर्तन जस्ता क्षेत्रको प्रबर्धन गरी स्वस्थ समाज निर्माण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।

६८. जेष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य रक्षा र प्रबर्धन गर्न विशेष नीति अबलम्बन गरिने छ ।

६९. स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्यकर्मीको सेवाको गुणस्तरियता अभिवृद्धि गर्न बिषेश नीति अबलम्बन गरिएको छ ।

७०. महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको कामलाई उच्च मुल्याङ्कन गर्दै प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

७१. स्वास्थ्य चौकी नभएको वार्डहरुमा स्वास्थ्य चौकी स्थापना र संचालन गरी आधारभुत स्वास्थ्य सेवा सबै जनताको पहुँचमा पुर्याइने छ ।

७२. तिब्र रुपमा बढ्दो मानसिक स्वास्थ्य समस्या, लागुपदार्थ दुर्वेशनी र नसर्ने रोगहरुको प्रकोप न्युनिकरणको लागि बिषेश नीति अबलम्बन गरिएको छ ।

७३. छोरा छोरी प्रतिको बिभेदलाई अन्त्य गर्न तथा संस्थागत गर्भवती जाँच र संस्थागत सुत्केरीलाई बढ्दा दिन बिषेश नीति अबलम्बन गरिएको छ ।

७४. स्वास्थ्य बहुआयामिक क्षेत्र भएकोले अन्य बिषयगत शाखासँगको समन्वय र सहकार्यलाई जोड दिने नीति लिइएको छ ।

७५. आयुर्वेद स्वास्थ्य सेबालाई नागरिकको पहुँचमा पु-याउन आयुर्वेद गाउँघर क्लिनिकलाई क्रमस बिस्तार गरिने छ ।

७६. स्थानिय स्तरमा संचालित निजि क्लिनिक, मेडिकलहरुलाई अनुगमन, नियमन र ब्यवस्थित गराउने नीति ल्याइने छ ।

३) भौतिकपूर्वाधार विकास

७७. दिर्घकालिन नीति अनुरूप हरेक बस्तिहरू यातायात सञ्जालसँग जोडने नीति अवलम्वन गरिने छ । गाउँपालिकाभित्रका सबै सडकहरू प्रथमिकताको आधारमा क्रमश कालो पत्रे गरिदै लगिने छ । साथै प्रमुख सडकहरू तथा वडा कार्यालय जोड्ने सडकहरू कालोपत्रे गरिने छन् ।

७८. गाउँपालिकाभित्रका सडक सञ्जाल लिंक गर्दै रिड रोडको अवधारणामा लगिने छ । तथा नदि कटान क्षेत्र (दानव नदी र तिनाउ नदी) मा तटबन्ध निर्माण , बृक्षारोपण गर्ने र करिडोरको रूपमा विकाश गरिने नीति अंगिकार गरिनेछ ।

७९. भवन निर्माण संहिता अनुसरण गरि व्यवस्थित वसोवास निर्माण गर्न र भूकम्पीय सुरक्षित घर निर्माण गर्न सबै नागरिकलाई अभिप्रेरित गरिने छ । सरकारी अर्धसरकारी ब्यवसायिक तथा निजी सबै भवन तथा संरचना निर्माण गर्दा नक्शा पास गरेर निर्माण गर्ने र पुराना घरहरूको अभिलेखिकरण तथा नियमित गरिने नीति अवलम्वन गरिने छ ।

८०. जमिनको वैज्ञानिक भु उपयोग वर्गिकरण (आवास, ब्यापारिक, औद्योगिक, खुला क्षेत्र, कृषि, मिश्रित) गरि सोहि अनुसार कार्यन्वयन गर्ने गराउने नीति अवलम्वन गरिने छ ।

८१. गुणस्तरिय भौतिक पूर्वधार निर्माणमा जोड दिदै योजनाको कार्य प्रकृति अनुसार २० लाख भन्दा बढी रकमका योजनाहरू अनुसार बोलपत्र को प्रकृयाबाट गुणस्तरीय रूपमा योजना सम्पन्न गर्ने नीति अनुसरण गर्दै लगिने छ ।

दई वा दुई भन्दा बढी न. पा. , गा. पा. र वडा सिमानामा कल्भर्ट तथा अन्य आयोजना निर्माण गर्नु परेमा सम्बन्धित न. पा. , गा. पा. र वडा संग समन्वय गरी बजेट ब्यवस्था गर्ने नीति अवलम्वन गरिने छ ।

८२. आयोजनाको दीगोपना, प्रभावकारिता, मितब्ययिता, कार्यकुशलता कायम गर्न मागमा आधारीत सहभागितामुलक योजना छनौट तथा कार्यान्वयन प्रणालीको अवलम्वन गरिने छ ।

८३. ठूला योजना तथा पुल निर्माणको लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारलाई अनुरोध गरि कार्यान्वयन गर्ने नीति अनुसरण गरिने छ ।

८४. शुद्धोधन गाउँपालिका सबै वडाहरूमा सार्वजनिक स्थलहरू पहिचान गरी पार्क निर्माण तथा सुन्दरीकरणमा ध्यान दिईने छ ।

८५. गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण स्थानहरूमा सोलार वत्ती जडानको कार्यलाई प्राथमिकता दिईने छ ।

८६. दरबाह क्षेत्रको विकास तथा उत्खनन लाई प्राथमिकता दिई लुम्बिनीसँग जोडी पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेगरी कार्यक्रमको थालनी गरी गुरुयोजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ । सो क्षेत्रको विकासको लागि प्रदेश सरकार संग अनुरोध गरिने छ ।

८७. गाउँपालिकाको भवन निर्माण आ.व. २०७६।०७७ मा सम्पन्न गरि, आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह गरिने छ । साथै गाउँपालिकाको सभाहल सम्पन्न गर्ने र निर्माणाधिन वडा कार्यालयहरु समयमै सम्पन्न गराउने र भवन नभएका वडा हरुको भवन निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ ।

८८. मोतिपुर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र फर्साटिकरको नाममा रहेको शुद्धोधन ३ दोगाना स्थित ४ कठ्ठा जग्गा गाउँपालिका मताहतमा ल्याउने प्रकृया पुऱ्याई आ.व. २०७६।०७७ मा वडा नं.३ को वडा कार्यालय भवन निर्माण गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाइनेछ तथा वडा नं.६ को लागि उपयुक्त स्थानमा जग्गा ब्यवस्थापन गरी वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य थालनी गरिने छ ।

८९. गाउँपालिकामा गाउँस्तरीय बसपार्क निर्माण कार्यको थालनी गरिनेछ ।

९०. गाउँपालिका स्तरीय खेलकूद कार्यका लागि खेलमैदान निर्माण गरिनेछ ।

९१. “फराकिलो सडक, विकासको पूर्वाधार” भन्ने नारा सहित सञ्चालनमा रहेका सडकहरु फराकिलो पार्ने कार्यलाई जोड दिइने छ । सडक सिमा (अधिकारक्षेत्र) निर्धारण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

९२. उपभोक्ता समिति मार्फत पूर्वाधार संरचनाको निर्माण गर्दा लागत साभेदारीलाई अनिवार्य गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।

९३. सडकलाई प्राथमिकताका आधारमा क्रमश कालोपत्रे गरिने र सडकको स्तरोन्नती गर्दा नाली निर्माण र वृक्षरोपणलाई प्राथमिकता दिइने छ ।

९४. सामुदायिक हल निर्माण गरी टोल विकास समिति, महिलासमूह, सामुदायिक बन उपभोक्ता समिति जस्ता सामुदायिक संस्थाहरुको सामुदायिक क्रियाकलापका साथै योग साधनाका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिने छ ।

९५. भवन निर्माण सम्बद्ध मिस्त्रहरुलाई भुकम्प रहित संरचना निर्माण सम्बन्धी आवश्यक तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

९६. संभाव्यता अध्ययन गरी आवश्यक देखिएका सिंचाई आयोजनाहरूलाई क्रमश कार्यान्वयन गर्दै लगिने र नयाँ योजनाहरूको थप संभाव्यता अध्ययन कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

९७. शियाभार क्षेत्रको संरक्षणका लागि कार्ययोजना निर्माण गरी पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइने छ । साथै मनोरञ्जन पार्क निर्माण गरिने छ ।

४ वातावरण, विपत व्यवस्थापन, खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

९८.. सम्पूर्ण गाउँपालिका बासींदाहरूमा सुरक्षित र पर्याप्त खानेपानीको पहुँच सुनिश्चिती गर्दै लगिने छ ।

९९. शुद्ध खानेपानीको अभावमा गाउँपालिका बासीहरूको स्वास्थ्यमा पर्ने असर र उत्पादनशिलतामा आउने कमीलाई क्रमश कमीगर्दै लगिने छ ।

१००. गाउँपालिका लाई पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिका घोषणा गर्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१०१. उपयुक्त स्थानमा ल्याण्डफिल्ड साइटको पहिचान गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाइने छ ।

१०२. मुख्य बजारको सरसफाइ पवर्द्धनको लागी निजि क्षेत्र संग सहकार्य गर्दै अगाडी बढने निती अवलम्बन गरिने छ ।

१०३. बजार तथा मेला लाग्ने स्थानहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्दै सो को सञ्चालन को जिम्बेवारी स्थानियलाई नै दिने निती अवलम्बन गरिने छ ।

१०४. सार्वजनिक शौचालय र सस्थागत शौचालयहरू बलमैत्री, लैङ्गिकमैत्री र अपाङ्कमैत्री बनाउने निती अपनाइने छ।

१०५. खानेपानीकाश्रोतहरूको संरक्षण मा ध्यान दिइने निती अवलम्बन गरिने छ ।

१०६. गाउँपालिका लाई हरित गाउँपालिका बनाउन मापदण्ड पुगेका र निर्माण कार्य सम्पन्न भएका सडकको दाया बाया बृक्ष रोपण गरि हरियाली प्रवर्द्धनको निती लिइने छ ।

१०७. प्लाष्टीक जन्य भोलाहरूको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै लैजाने निती अवलम्बन गरिने छ ।

१०८. ताल तलैया तथा नदी नालाहरूको संरक्षणको लागी नदी नालाहरूको सरसफाइ गर्ने तथा नदीनालाहरूमा फोहर फ्याक्ने र बिषदी राख्ने कार्यलाई दण्डीत गर्ने निती लिइने छ ।

१०९. विपद ब्यावस्थापन कोष लाइ निरन्तरता दिइ अझ प्रभावकारी रुपमा परिचालन गर्ने निती अवलम्बन गरिने छ ।
११०. स्थानीय तहहरुको समन्वयमा बारुणयन्त्र ब्यावस्थापन तथा संचालन गर्ने कार्यलाइ निरन्तरता दिइने छ ।
१११. विपद तथा जोखिम न्यूनिकरण र उद्धार कार्यका लागी पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाइ क्षमता अभिवृद्धी गर्दै जाने निती अवलम्बन गरिने छ ।
११२. हाल सञ्चालनमा रहेको फोहर उठाउने ट्याक्टरलाई उचित ब्यवस्थापन गरी सबै वडाहरुमा परिचालन गरिने छ ।
११३. सार्वजनिक जग्गाहरुको पहिचान गर्ने, संरक्षण गर्ने र उक्त जग्गाहरुलाइ हरियाली बनाउन बृक्षरोपण कार्यलाइ प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।

५) संस्थागत विकास तथा सुशासन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

११४. पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता कायम गरी नागरिक मैत्री सेवा प्रवाहको व्यवस्था गरिने छ । सुशासन युक्त चुस्त प्रशासन संयन्त्रको विकास गरिने छ । पदाधिकारीहरुलाइ जवाफदेही बनाउदै योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी अनुगमन र कार्य सम्पादनमा सहजिकरण गर्ने संयन्त्रको रूपमा विकास गरिने छ ।
११५. गाउँपालिका र वडा कार्यालयबाट हुने आर्थिक कारोवारहरुमा आर्थिक अनुशासन कायम गरिने छ ।
११६. गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन नागरिकहरुलाई जनचेतना जगाउनका लागि प्रत्येक टोलमा गठन भएका टोलविकास संस्थाहरुलाई सहभागी गराइने छ ।
११७. गाउँपालिकाले सबै नागरिकहरुको जानकारीका लागि गाउँपालिका र वडा कार्यालयमा नागरिक वडापत्र अद्यावधिक गरी राखिने छ ।
११८. सूचना प्रवाहका लागि गाउँपालिका कार्यालय सहित सबै वार्ड कार्यालयमा डिजिटल सूचनापाटीको व्यवस्था गरिने छ ।
११९. जन्म, मृत्यु, वसाईसराई र विवाह दर्ता, जस्ता घटना दर्ता कार्यलाई सबै वार्ड कार्यालयबाट अनलाइन माध्यमबाट व्यवस्थित गरिने छ ।

१२०. नागरिकलाई सहज, छिटो, छरितो सेवा पुऱ्याउन सबै विषयगत शाखाहरुको सुदृढीकरण गर्न आवश्यक कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
१२१. यस गाउँपालिकालाई स्वच्छ, शान्त, भयरहित वातावरण सिर्जना गर्न हरेक क्षेत्र र समुदायसँग समन्वय गरी आवश्यक कार्ययोजना निर्माण गरिने छ ।
१२२. प्रत्येक वडा कार्यालयमा कम्तीमा वर्षको एकपटक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरी पारदर्शिता कायम गरिने छ ।
१२३. सबै सामुदायिक विद्यालयले वर्ष भरीमा शैक्षिक विकासको लागि गरेका सम्पूर्ण क्रियाकलाप सहित अभिभावक समक्ष सामाजिक परीक्षण सार्वजनिक गरी विद्यालय सुशासनको प्रत्याभूती थालनी गरिने छ ।
१२४. उपभोक्ता मार्फत सञ्चालन गरिने आयोजनाहरुमा कार्य सम्पादन मूल्यांकनमा आधारित भुक्तानी प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
१२५. गाउँपालिकाको कार्यपद्धतिलाई व्यवस्थित र खर्च प्रणालीलाई पारदर्शि बनाई समग्र कार्यसम्पादन स्तरमा सुधारगर्दै सुशासनको प्रत्याभूती कायम गरिने छ ।
१२६. उत्कृष्ट विद्यालय, उपभोक्ता समिति, टोलविकास संस्था र व्यवसायिक कृषक तथा पशुपालकहरुलाई सम्मान र पुरस्कृत गरिने छ ।
१२७. नागरिकहरुको गुनासो सुन्ने अधिकारी मार्फत तत्कालै सम्बोधन गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
१२८. सामाजिक सुरक्षा वितरणलाई बैकिङ् प्रणाली मार्फत वितरण गरिएको छ । यसलाई अझ छिटो छरितो र व्यवस्थित गरिने छ । सोको लागी बैकहरु संग सहजीकरण गरिने छ ।
१२९. खरिद प्रणालीलाई योजनावद्ध रुपमा व्यवस्थित गरी श्रोतसाधनको उच्चतम उपयोग गर्ने नीति अबलम्बन गरिने छ । सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको पालना गरि खरिद प्रकृया पारदर्शी र प्रतिस्पर्धी बनाइने छ । विद्युतीय खरिद प्रकृयालाई अनुसरण गरिने छ ।
१३०. गाउँपालिका र वडा कार्यालयहरुबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहमा नागरिकको सहज पहुँचको व्यवस्था मिलाइने छ ।
१३१. सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण र सम्बर्द्धनको लागि उक्त जग्गाको लगत लिई गाउँपालिकाको मातहतमा ल्याइने छ ।

१३२. करका दायराहरु फराकिलो बनाउदै लगिने छ र कर प्रणालीलाई पारदर्शी र नागरिक मैत्री बनाउने ।
१३३. प्रदेश सरकार र केन्द्र सरकारको सहकार्यमा लागत सहभागिता समेतका योजनाहरु कार्यान्वयनमा जोड दिइने छ ।
१३४. शान्ती सुरक्षा र अबैध कारोवार तथा अन्य आवश्यक ठाउँहरुमा नियमित अनुगमन र कारवाही गर्ने कार्यको लागि नगर प्रहरीको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गरिने छ ।
१३५. विगत देखि पशु सेवा तथा कृषि सेवा तर्फ करार सेवामा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारीहरु ,करार तथा दैनिक ज्यालादारीमा कार्यरत प्राविधिक लगायत अन्य कर्मचारीहरुलाई स्थायी कर्मचारी ब्यवस्था नहुदा सम्म निरन्तरता दिने नीति लिइने छ ।
१३६. गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयको संगठन तथा ब्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने र कार्यालय सहयोगी तथा सवारी चालक करार सेवामा लिने नीति अबलम्बन गरिने छ ।
१३७. न्याय समिति मार्फत प्रभावकारी न्याय सम्पादन गर्न मेलमिलाप केन्द्रको ब्यवस्थापन,मेलमिमलाप कर्ता लगायत पदाधिकारी,कर्मचारीलाई अभिमुखिकरण तालिम संचालन गरि सक्षमता प्रदान गरिने छ । मेलमिलापको माध्यमबाट सामाजिक सद्व्यवहार सहितको शुद्धोधन निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३८. कर्मचारीहरुको सरुवा तथा व्यवस्थापनमा सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति संग समन्वय गरिने छ ।
१३९. गाउँपालिका अन्तरगतका निकायहरुबाट प्रदान भए गरेका सेवा, समस्या सम्बन्धमा सहजीकरण गर्न समितिबाट नियमित अनुगमन गरिने छ ।
१४०. स्वास्थ्य सेवाका कर्मचारीहरु समायोजन भई आइसकेपछि निश्चित मापदण्ड बनाई कर्मचारीको व्यवस्थापन गरिने छ ।
१४१. गाउँपालिकाको शान्ति सुरक्षा कायम राख्न ,प्रशासनिक कार्य लगायतका कार्यम सहजता ल्याउन निश्चित कार्यविधि बनाई नगर प्रहरीको व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइने छ ।
१४२. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह र विकासलाई सार्वजनिक गर्न सञ्चार क्षेत्रको भूमिकालाई महत्व दिइने छ ।

१४३. यस गाउँपालिकालाई सूचना तथा संचार मैत्री बनाइने छ ।

१४४. सूचनाको हक प्रत्येक नागरिकको पहुँचसम्म पुऱ्याउन नीति अवलम्बन गरिने छ ।

१४५. यस गाउँपालिकाको विभिन्न आयोजना तथा कार्यक्रमको लागि गठिन उपभोक्ता समितिको कार्यक्षमताको लेखाजोखा गरी सिमीत स्रोतको उच्च सदुपयोग गर्न व्यवस्था मिलाइने छ । उपभोक्ता समितिहरुको कार्यदक्षताको मूल्यांकन गरी उचित दण्ड र पुरस्कारको नीति अवलम्बन गरिने छ । सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक उपलब्धीको मूल्यांकन गरी राम्रो गर्ने विद्यालयलाई पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

१४६. वडा स्तरीय आमा समूह, युवा क्लव र महिला सञ्जाल वडा समितिको उपस्थितीमा पुनर्गठन गर्न पहल गरिने छ ।

१४७. नागरिकको आयस्तर वृद्धि गर्न विभिन्न किसीमका सीपमूलक र आयआर्जन तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१४८. “एक घर एक रोजगार” नीति कार्यान्वयका लागि आवश्यक दीर्घकालिन योजना तयार गरिने छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिने छ ।

१४९. गाउँपालिकाको आयआर्जनका लागि व्यवसायिक पूर्वाधार निर्माण र अन्य सम्भाव्य क्षेत्रको पहिचान गरिने छ ।

१५०. यस गाउँपालिका अन्तरगतका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको क्षमता वृद्धिका लागि सुचना प्रविधि सम्बन्धी तालिम कार्यक्रमको सञ्चालन गरिने छ ।

१५१. कर सप्ताह र घुम्ती सेवा सञ्चालन गरी राजस्व वढाइने छ ।

१५२. सार्वजनिक वित्तीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि पेशकीलाई निरुत्साहित गर्दै वेरुजु शुन्यको नीति अवलम्बन गरिनेछ । कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई सार्वजनिक खरिद योजना तर्जुमा लगायतमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम दिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

१५३. सुशासन युक्त संरचनाको रूपमा गाउँपालिकालाई स्थापित गरिने नीति अनुसरण गरिने छ । संघ, प्रदेश सँग समन्वयको आधारमा स्थानीय सरकार संचालन हुने छ ।

१५४. सेवा प्रवाहलाई मुस्कान सहितको (service with smile) को नीति लिइने छ । कर्मचारी र जनप्रतिनिधि जनताका सेवक हुन् भन्ने अनुभूति हुने गरी सेवा प्रवाह गरिने छ ।

अन्त्यमा यस गाउँपालिकाले दिर्घकालिन सोच, उद्देश्य, प्राथमिकताका साथ अघि सारेका नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनले यस गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन योगदान पुऱ्याउने कुरामा विश्वास राख्दै नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण, सभाका सदस्यज्यूहरु, बिषयगत समितिका पदाधिकारीहरु, बुद्धिजिवी, समाजसेवी, शिक्षक, प्राध्यापक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै नीति तथा कार्यक्रमहरु अनुसार यस गाउँपालिकालाई सुखी र समृद्ध बनाउन सबैको साथ, सहयोग र सहकार्यको आशा र विश्वासका साथ विदा माग्दछु ।

धन्यवाद, जय शुद्धोधन

अध्यक्ष

किशुनचन्द्र चौधरी

शुद्धोधन गाउँपालिका, रुपन्देही